

หลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง
การศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ

ชื่อหลักสูตรการทอผ้าขาวม้า
จำนวน ๔๐ ชั่วโมง

สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดมหาสารคาม
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

จากการมุ่งเน้นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนทุกช่วงวัย “กศน.เพื่อประชาชน” โดยการจัดการเรียนวิชาชีพระยะสั้นให้กับประชาชนที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน บริบทของพื้นที่ จัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตให้กับประชาชนหรือกลุ่มผู้สูงอายุ และการพัฒนาทักษะชีวิตในการเตรียมความพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และเพิ่มศักยภาพการแข่งขันยุคดิจิทัล ที่จะต้อง “จับต้องได้ส่งเสริมสนับสนุนการฝึกอาชีพเพื่อการมีงานทำ Reskill Upskill” และออกใบรับรองตามความรู้ความสามารถ Reskill คือการสร้างทักษะใหม่ที่จำเป็นในการทำงาน ให้สอดคล้องกับความต้องการขณะที่ Upskill คือ การพัฒนาเพื่อยกระดับทักษะเดิมให้ดีขึ้น การเข้าสู่สังคมเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม ประชาชนใช้เวลาว่างหลังจากฤดูเก็บเกี่ยวผลผลิตทางการเกษตร โดยการรวมกลุ่มกันประกอบอาชีพเสริม ได้แก่ การทอผ้าไหม การทอผ้าคลุมไหล่ย้อมสีจากธรรมชาติ เพื่อรองรับการเติบโตในอนาคตสามารถสร้างรายได้ สามารถต่อยอดผลิตภัณฑ์ และส่งเสริมการขายออนไลน์รองรับตลาดที่กว้างขึ้นให้กับกลุ่มวิชาการทำกล้วยฉาบ อำเภอนาตุ้ม ได้เป็นอย่างดี

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานสนองกับนโยบายและภารกิจเร่งด่วน ดังกล่าว ได้เห็นความสำคัญของการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพระยะสั้นตามความสนใจของกลุ่มเป้าหมายประชาชนในพื้นที่การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพระยะสั้นให้กับประชาชนทั่วไปตามความสนใจ เพื่อลดรายจ่ายเพิ่มรายได้ในครัวเรือน สามารถนำความรู้ที่ได้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีความสุข และเป็นการสร้างอาชีพให้เกิดความมั่นคงต่อไป

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ความเป็นมา	๑
จุดประสงค์การเรียนรู้	๒
เป้าหมาย	๒
ระยะเวลา	๒
เนื้อหาหลักสูตร	๒
การจัดการเรียนรู้	๒
สื่อการเรียนรู้	๓
การวัดและประเมินผล	๓
การจบหลักสูตร	๓
เอกสารหลักฐานการศึกษาที่ได้รับหลังจากจบหลักสูตร	๓
การเทียบโอน	๓
โครงสร้างหลักสูตรการทอผ้าขาวม้า	๔
แบบทดสอบก่อนเรียน	๖
ใบความรู้	๘
แบบประเมินผลงานผู้เรียน	๑๐
แบบทดสอบหลังเรียน	๑๑

หลักสูตร การทอผ้าชาวม้า
จำนวน ๔๐ ชั่วโมง
กลุ่มอาชีพ พาณิชยกรรมและบริการ

ความเป็นมา

หากเอ่ยถึงเอกลักษณ์อย่างหนึ่งของความเป็นไทย ‘ทอผ้าชาวม้า’ คือหนึ่งในความภาคภูมิใจที่อยู่กับเรามาหลายยุคสมัย เกือบทุกท้องถิ่นต้องมีไว้ใช้ จนกลายเป็นผ้าสามัญประจำบ้าน แต่คุณอาจไม่ทราบมาก่อนว่า เบื้องหลังความธรรมดาของทอผ้าชาวม้านั้น มีที่มาไม่ธรรมดา รวมถึงมีพัฒนาการจากอดีตจนถึงปัจจุบันที่น่าทึ่งอย่างยิ่ง เริ่มจากชื่อของ ทอผ้าชาวม้า จริงๆ แล้วไม่ใช่ภาษาไทย แต่มาจากเปอร์เซียคำว่า ‘กามาร์บันด์’ (Kamar Band) ซึ่ง ‘กามาร์’ นั้นหมายถึง เอว หรือ ท่อนล่างของร่างกาย ‘บันด์’ หมายถึง การพันรัด หรือ คาด เมื่อนำทั้งสองคำมารวมกันจึงหมายถึง เข็มขัด ผ้าพัน หรือ คาดสะเอว มีงานวิจัยเสนอว่า ‘ทอผ้าชาวม้า’ เป็นคำที่เพี้ยนมาจากคำว่า ‘กามา’ (Kamar) ซึ่งเป็นภาษาอิหร่านที่ใช้กันอยู่ในประเทศสเปน เพราะในประวัติศาสตร์ ประเทศทั้งสองมีการติดต่อกันมาช้านาน ต่อมาประเทศไทยได้รับอิทธิพลทางภาษามาด้วยแล้วคนไทยรู้จักใช้ทอผ้าชาวม้ามาตั้งแต่เมื่อไหร่ มีข้อมูลว่าตั้งแต่สมัยพุทธศตวรรษที่ ๑๖ ราวยุคสมัยเชียงแสน โดยได้รับอิทธิพลจากชาวไทยใหญ่ที่ใช้ทอผ้าชาวม้า โปกศีระชะ ต่อมาผู้ชายไทยใช้ผ้าเคียนเอว (ผูกเอว) และยังประยุกต์ใช้ประโยชน์หลากหลาย เช่น ใช้ห่อเก็บสัมภาระเดินทาง ห่ออาวุธ นุ่งเวลาอาบน้ำ เช็ดตัว ปูนอน ในยุคแรกคนไทยจะเรียกผ้าสารพัดประโยชน์ผืนนี้ว่า ‘ผ้าเคียนเอว’ ก่อนจะเปลี่ยนเป็น ‘ทอผ้าชาวม้า’ ในภายหลังนานวันก็เกิดการแพร่หลายไปทั่วประเทศ พัฒนาจนกลายเป็นอาภรณ์ผูกพันในวิถีชีวิตแบบไทยๆ โดยแต่ละภาคจะมีลายทอ สีเส้นเส้นใยแตกต่างกัน ส่วนใหญ่จะทอจากฝ้าย ไหม ด้ายดิบ หรือป่าน ในบางพื้นที่ขนาดความกว้างประมาณ ๓ คืบ ยาวประมาณ ๕ คืบ คุณสมบัติที่สำคัญของทอผ้าชาวม้าคือ เป็นผ้าทอลายทางตรงและขวางตัดกันมีขนาดสี่เหลี่ยมผืนผ้าพอเหมาะ ใช้งานได้หลากหลายสารพัดนึกยิ่งใช้นานยิ่งนุ่ม ซับน้ำได้ดี แห้งเร็ว ทนทานนานนับปี บางประเภทเป็นผ้าทอจากเส้นไหมราคาสูง มักใช้เป็นผ้าพาดไหล่ จนกระทั่งมีการนำทอผ้าชาวม้ามาเป็นชุดไทยพระราชทานชุดคาดเอว ถือเป็นจุดสำคัญที่ทอผ้าชาวม้าได้กลายเป็นหนึ่งในเอกลักษณ์ไทยด้วยความคิดสร้างสรรค์ของคนไทย สู่การทอ ย้อมสี ประดิษฐ์ลวดลาย ‘ทอผ้าชาวม้า’ อันมีเอกลักษณ์ประจำแต่ละท้องถิ่น เป็นของดีประจำจังหวัด สร้างอาชีพและรายได้ให้ชุมชนอย่างยั่งยืน อาทิ

ดังนั้น เพื่อเป็นการส่งเสริม สนับสนุน และตอบสนองความต้องการของประชาชนกลุ่มเป้าหมาย สกร.ระดับอำเภอหาดใหญ่ จึงได้จัดโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน วิชาการทอทอผ้าชาวม้า จำนวน ๔๐ ชั่วโมง เพื่อเป็นการให้ความรู้ ความเข้าใจ และพัฒนาอาชีพให้กับประชาชน กลุ่มเป้าหมายและผู้สนใจในตำบลให้สามารถนำไปประกอบอาชีพเสริม เพื่อก่อให้เกิดรายได้กับตนเองและครอบครัว เป็นการสร้างอาชีพให้เกิดความมั่นคงต่อไป

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. เป็นหลักสูตรที่ตอบสนองความต้องการการเรียนรู้ของประชาชนในเรื่องการทอผ้าชาวม้า เพื่อเป็นการประกอบอาชีพ

๒. เน้นการประยุกต์ในการทอ ละสีย้อมที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

๓. มุ่งให้ผู้เรียนประกอบอาชีพได้จริงหลังจบหลักสูตร

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายคือประชาชนกลุ่มเป้าหมายนอกระบบโรงเรียน

1. ผู้ที่ไม่มีอาชีพ
2. ผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ

ระยะเวลา

ระยะเวลาตลอดหลักสูตร จำนวน ๔๐ ชั่วโมง

1. ภาคทฤษฎี จำนวน ๑๐ ชั่วโมง
2. ภาคปฏิบัติ จำนวน ๓๐ ชั่วโมง

เนื้อหาหลักสูตร

1. การทอผ้าขาวม้า
2. การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพการทอผ้าขาวม้า
3. โครงสร้างการประกอบอาชีพทอผ้าขาวม้า

การจัดการเรียนรู้

1. ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร/ภูมิปัญญา
2. การศึกษาดูงานจากแหล่งเรียนรู้
3. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้
4. การฝึกปฏิบัติจริง

หมายเหตุ การจัดกระบวนการเรียนรู้ แบ่งเป็น ๓ ระยะ

ระยะที่ ๑ เรื่องที่ ๑ - ๓ ศึกษาทฤษฎีและฝึกปฏิบัติจริงตามโครงสร้างหลักสูตร
(เรียนรู้ร่วมกับวิทยากร)

ระยะที่ ๒ เรื่องที่ ๓ ผู้เรียนฝึกและเรียนรู้ด้วยตนเอง

ระยะที่ ๓ เรื่องที่ ๔ ศึกษาทฤษฎีและฝึกปฏิบัติจริงตามโครงสร้างหลักสูตร
(เรียนรู้ร่วมกับวิทยากร)

สื่อการเรียนรู้

ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ใช้สื่อที่หลากหลาย เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สถานประกอบการ สื่อจริง และสื่อบุคคลในชุมชน

๑. วิทยากร/ ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้ความรู้
๒. VCD / หนังสือ
๓. Internet
๔. ศึกษาดูงานจากกลุ่มอาชีพตัวอย่าง/แหล่งเรียนรู้

การวัดและประเมินผล

๑. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีก่อนเรียนและหลังเรียน
๒. การประเมินผลงานก่อนเรียนจากการปฏิบัติ ได้ผลงานที่มีคุณภาพสามารถสร้างรายได้ และจบหลักสูตร

การจบหลักสูตร

๑. มีเวลาเรียน ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๒. มีผลการประเมินตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐
๓. มีผลงานที่มีคุณภาพ

เอกสารหลักฐานการศึกษาที่จะได้รับหลังจากจบหลักสูตร

๑. หลักฐานการประเมินผล
๒. ทะเบียนคุณวุฒิปัत्र
๓. วุฒิปัत्र ออกโดยสถานศึกษา

การเทียบโอน

ผู้เรียนที่จบหลักสูตรสามารถนำไปเทียบโอนผลการเรียนรู้กับหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ในสาระการประกอบอาชีพวิชาเลือกที่สถานศึกษาได้จัดทำขึ้น

โครงสร้างหลักสูตรการทอผ้าชาวม้า

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล	ชั่วโมง	
						ทฤษฎี	ปฏิบัติ
ความรู้ทั่วไป เกี่ยวกับการทอผ้าชาวม้า	เพื่อให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของการประกอบอาชีพ การทอผ้าชาวม้า	ความสำคัญใน การประกอบอาชีพการทอผ้าชาวม้า	๑.ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร/ภูมิปัญญา ๒.การศึกษาดูงานจากแหล่งเรียนรู้ ๓.การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ๔.การฝึกปฏิบัติจริง	๑. สื่อบุคคล ภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้รู้และวิทยากร ๒. เอกสารประกอบการเรียนรู้ หนังสือ ตำรา ใบงาน ใบความรู้ แผ่นพับ ๓. ตัวอย่างของชิ้นงาน ๔. วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ฝึกปฏิบัติ ๕. รูปภาพประกอบ ๖. สื่ออิเล็กทรอนิกส์	๑. การประเมินระหว่างเรียนและเมื่อจบหลักสูตร ๒. ประเมินระหว่างเรียนจากการปฏิบัติกิจกรรมตามที่กำหนด	๓๐ นาที	

โครงสร้างหลักสูตรการทอผ้าชาวม้า (ต่อ)

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล	ชั่วโมง	
						ทฤษฎี	ปฏิบัติ
ความรู้ทั่วไป เกี่ยวกับการทอผ้าชาวม้า	เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับของทางการทอผ้าชาวม้า	แนวโน้ม ความเป็นไปได้ในการ ประกอบอาชีพทอผ้าชาวม้า	๑.ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร/ภูมิปัญญา ๒.การศึกษาดูงานจากแหล่งเรียนรู้ ๓.การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ๔.การฝึกปฏิบัติจริง	๑. สื่อบุคคล ภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้รู้และวิทยากร ๒. เอกสารประกอบการเรียนรู้ หนังสือ ตำรา ใบงาน ใบความรู้ แผ่นพับ ๓. ตัวอย่างของชิ้นงาน ๔. วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ฝึกปฏิบัติ ๕. รูปภาพประกอบ ๖. สื่ออิเล็กทรอนิกส์	๑. การประเมินระหว่างเรียนและเมื่อจบหลักสูตร ๒. ประเมินระหว่างเรียนจากการปฏิบัติกิจกรรมตามที่กำหนด	๓๐ นาที	

โครงสร้างหลักสูตรการทอผ้าชาวม้า (ต่อ)

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล	ชั่วโมง	
						ทฤษฎี	ปฏิบัติ
ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการทอผ้าชาวม้า	- เพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาแหล่งเรียนรู้อาชีพ การประกอบอาชีพ การทอผ้าชาวม้า - เพื่อให้ผู้เรียนทราบถึงการพัฒนาการประกอบอาชีพ การทอผ้าชาวม้า	- แหล่งเรียนรู้ เกี่ยวกับการ ประกอบอาชีพการทอผ้าชาวม้า ลักษณะภูมิประเทศ ภูมิอากาศที่เกี่ยวข้อง	๑.ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร/ภูมิปัญญา ๒.การศึกษาดูงานจากแหล่งเรียนรู้ ๓.การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ๔.การฝึกปฏิบัติจริง	๑. สื่อบุคคล ภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้รู้ และวิทยากร ๒. เอกสาร ประกอบการเรียนรู้ หนังสือ ตำรา ใบงาน ใบความรู้ แผ่นพับ ๓. ตัวอย่างของชิ้นงาน ๔. วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ฝึกปฏิบัติ ๕. รูปภาพประกอบ ๖. สื่ออิเล็กทรอนิกส์	๑. การประเมินระหว่างเรียนและเมื่อจบหลักสูตร ๒. ประเมินระหว่างเรียนจากการปฏิบัติกิจกรรมตามที่กำหนด	๒ ช.ม.	

โครงสร้างหลักสูตรการทอผ้าขาวม้า (ต่อ)

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล	ชั่วโมง	
						ทฤษฎี	ปฏิบัติ
- ประโยชน์ ของการทอผ้าขาวม้า ผลิตภัณฑจากด้าย	- เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักประโยชน์ของด้าย ในการประกอบ อาชีพการทอผ้าขาวม้า ผลิตภัณฑจากด้าย	- ประโยชน์ของด้ายในการประกอบอาชีพการทอผ้าขาวม้า ผลิตภัณฑจากด้าย	การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ๔. การฝึกปฏิบัติจริง หมายเหตุ การจัดกระบวนการเรียนรู้แบ่งเป็น ๓ ระยะ ระยะที่ ๑ เรื่องที่ ๑ - ๓ ศึกษาทฤษฎีและฝึกปฏิบัติจริงตามโครงสร้างหลักสูตร (เรียนรู้ ร่วมกับวิทยากร) ระยะที่ ๒ เรื่องที่ ๓ ผู้เรียนฝึกและเรียนรู้ด้วยตนเอง ระยะที่ ๓ เรื่องที่ ๔ ศึกษาทฤษฎีและฝึกปฏิบัติจริงตามโครงสร้างหลักสูตร (เรียนรู้ร่วมกับวิทยากร)	๑.ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร/ภูมิปัญญา ๒.การศึกษาดูงานจากแหล่งเรียนรู้ ๓.การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ๔.การฝึกปฏิบัติจริง	๑. สื่อบุคคล ภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้รู้และวิทยากร ๒. เอกสารประกอบการเรียนรู้หนังสือ ตำรา ใบงาน ใบความรู้ แผ่นพับ ๓. ตัวอย่างของชิ้นงาน ๔. วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ฝึกปฏิบัติ ๕. รูปภาพประกอบ ๖. สื่ออิเล็กทรอนิกส์	๓๐ นาที	

โครงสร้างหลักสูตรการทอผ้าขาวม้า (ต่อ)

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล	ชั่วโมง	
						ทฤษฎี	ปฏิบัติ
- ประเภทของการทอผ้าขาวม้า ผลิตรากันต์ จากด้าย	- เพื่อให้ผู้เรียนทราบ ประเภทของการทอผ้าขาวม้าผลิตรากันต์จากด้าย	ประเภทของผ้าขาวม้า - ผ้าขาวม้าลายขีด - ผ้าขาวม้าลายมัดหมี่ - ผ้าขาวม้าลายยกดอก - ผ้าขาวม้าลายทาง - ผ้าขาวม้าสีพื้น	๓. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ๔. การฝึกปฏิบัติจริง หมายเหตุ การจัดกระบวนการเรียนรู้แบ่งเป็น ๓ ระยะ ระยะที่ ๑ เรื่องที่ ๑ - ๓ ศึกษาทฤษฎีและฝึกปฏิบัติจริงตามโครงสร้างหลักสูตร (เรียนรู้ ร่วมกับวิทยากร) ระยะที่ ๒ เรื่องที่ ๓ ผู้เรียนฝึกและเรียนรู้ด้วยตนเอง ระยะที่ ๓ เรื่องที่ ๔ ศึกษาทฤษฎีและฝึกปฏิบัติจริงตามโครงสร้างหลักสูตร (เรียนรู้ร่วมกับวิทยากร)	๑.ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร/ภูมิปัญญา ๒.การศึกษาดูงานจากแหล่งเรียนรู้ ๓.การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ๔.การฝึกปฏิบัติจริง	๑. สื่อบุคคล ภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้รู้และวิทยากร ๒. เอกสารประกอบการเรียนรู้หนังสือ ตำรา ใบงาน ใบความรู้ แผ่นพับ ๓. ตัวอย่างของชิ้นงาน ๔. วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ฝึกปฏิบัติ ๕. รูปภาพประกอบ ๖. สื่ออิเล็กทรอนิกส์	๑ ช.ม.	

โครงสร้างหลักสูตรการทอผ้าขาวม้า (ต่อ)

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล	ชั่วโมง	
						ทฤษฎี	ปฏิบัติ
- ขั้นตอนใน การเตรียม อุปกรณ์	- เพื่อให้ผู้เรียนทราบถึงขั้นตอนการเตรียมอุปกรณ์การทอผ้าขาวม้า	ขั้นตอนการเตรียมอุปกรณ์ - ผ้าขาวม้าลายขิด - ผ้าขาวม้าลายมัดหมี่ - ผ้าขาวม้าลายยกดอก - ผ้าขาวม้าลายทาง - ผ้าขาวม้าสีพื้น	๓. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ๔. การฝึกปฏิบัติจริง หมายเหตุ การจัดกระบวนการเรียนรู้แบ่งเป็น ๓ ระยะเวลา ระยะที่ ๑ เรื่องที่ ๑ - ๓ ศึกษาทฤษฎีและฝึกปฏิบัติจริงตามโครงสร้างหลักสูตร (เรียนรู้ ร่วมกับวิทยากร) ระยะที่ ๒ เรื่องที่ ๓ ผู้เรียนฝึกและเรียนรู้ด้วยตนเอง ระยะที่ ๓ เรื่องที่ ๔ ศึกษาทฤษฎีและฝึกปฏิบัติจริงตามโครงสร้างหลักสูตร (เรียนรู้ร่วมกับวิทยากร)	๑.ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร/ภูมิปัญญา ๒.การศึกษาดูงานจากแหล่งเรียนรู้ ๓.การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ๔.การฝึกปฏิบัติจริง	๑. สื่อบุคคล ภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้รู้ และวิทยากร ๒. เอกสารประกอบการเรียนรู้ หนังสือ ตำรา ใบงาน ใบความรู้ แผ่นพับ ๓. ตัวอย่างของชิ้นงาน ๔. วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ฝึกปฏิบัติ ๕. รูปภาพประกอบ ๖. สื่ออิเล็กทรอนิกส์	๑ ช.ม.	

โครงสร้างหลักสูตรการทอผ้าขาวม้า (ต่อ)

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล	ชั่วโมง	
						ทฤษฎี	ปฏิบัติ
วิธีการทอผ้าขาวม้า	๑. เพื่อให้ผู้เรียนทราบ ถึงวิธีการทอผ้าขาวม้า	๑.วิธีการการทอผ้าขาวม้า - ผ้าขาวม้าลายขีด - ผ้าขาวม้าลายมัดหมี่ - ผ้าขาวม้าลายยกดอก - ผ้าขาวม้าลายทาง - ผ้าขาวม้าสีพื้น	การฝึกปฏิบัติจริง หมายเหตุ การจัดกระบวนการเรียนรู้แบ่งเป็น ๓ ระยะ ระยะที่ ๑ เรื่องที่ ๑ - ๓ ศึกษาทฤษฎีและฝึกปฏิบัติจริงตามโครงสร้างหลักสูตร (เรียนรู้ ร่วมกับวิทยากร) ระยะที่ ๒ เรื่องที่ ๓ ผู้เรียนฝึกและเรียนรู้ด้วยตนเอง ระยะที่ ๓ เรื่องที่ ๔ ศึกษาทฤษฎีและฝึกปฏิบัติจริงตามโครงสร้างหลักสูตร (เรียนรู้ร่วมกับวิทยากร)	๑. สื่อบุคคล ภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้รู้และวิทยากร ๒. เอกสารประกอบการเรียนรู้หนังสือ ตำรา ใบงาน ใบความรู้ แผ่นพับ ๓. ตัวอย่างของชิ้นงาน ๔. วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ฝึกปฏิบัติ ๕. รูปภาพประกอบ ๖. สื่ออิเล็กทรอนิกส์	๑. การประเมินระหว่างเรียนและเมื่อจบหลักสูตร ๒. ประเมินระหว่างเรียนจากการปฏิบัติกิจกรรมตามที่กำหนด		๓๐ ช.ม.

โครงสร้างหลักสูตรการทอผ้าชาวม้า (ต่อ)

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล	ชั่วโมง	
						ทฤษฎี	ปฏิบัติ
การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพ	- บอกองค์ประกอบในการประกอบอาชีพได้	การบริหารจัดการในการ ประกอบอาชีพ องค์ประกอบการประกอบอาชีพ - เวลา - แรงงาน - ทุน - แหล่งวัตถุดิบ - แหล่งจัดจำหน่าย	การฝึกปฏิบัติจริง หมายเหตุ การจัดการกระบวนการเรียนรู้ แบ่งเป็น ๓ ระยะ ระยะที่ ๑ เรื่องที่ ๑ - ๓ ศึกษาทฤษฎีและฝึกปฏิบัติจริงตามโครงสร้างหลักสูตร (เรียนรู้ ร่วมกับ วิทยากร) ระยะที่ ๒ เรื่องที่ ๓ ผู้เรียนฝึกและเรียนรู้ด้วยตนเอง ระยะที่ ๓ เรื่องที่ ๔ ศึกษาทฤษฎีและฝึกปฏิบัติจริงตามโครงสร้างหลักสูตร (เรียนรู้ร่วมกับวิทยากร)	๑. สื่อบุคคล ภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้รู้ และวิทยากร ๒. เอกสาร ประกอบการเรียนรู้ หนังสือ ตำรา ใบงาน ใบความรู้ แผ่นพับ ๓. ตัวอย่างของ ชิ้นงาน ๔. วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ ฝึกปฏิบัติ ๕. รูปภาพประกอบ ๖. สื่ออิเล็กทรอนิกส์	๑. การประเมินระหว่างเรียนและเมื่อจบหลักสูตร ๒. ประเมินระหว่างเรียนจากการปฏิบัติกิจกรรมตามที่กำหนด	๑ ช.ม.	

โครงสร้างหลักสูตรการทอผ้าขาวม้า (ต่อ)

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล	ชั่วโมง	
						ทฤษฎี	ปฏิบัติ
การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพ	.-บอกวิธีการเพิ่มมูลค่า งานทอผ้าขาวม้า	การจัดการอาชีพ - ผลิตภัณฑ์ - ราคา - การจัดจำหน่าย - และการส่งเสริม การตลาด	การฝึกปฏิบัติจริง หมายเหตุ การจัดกระบวนการเรียนรู้แบ่งเป็น ๓ ระยะเวลา ระยะที่ ๑ เรื่องที่ ๑ - ๓ ศึกษาทฤษฎีและฝึกปฏิบัติจริงตามโครงสร้างหลักสูตร (เรียนรู้ ร่วมกับวิทยากร) ระยะที่ ๒ เรื่องที่ ๓ ผู้เรียนฝึกและเรียนรู้ด้วยตนเอง ระยะที่ ๓ เรื่องที่ ๔ ศึกษาทฤษฎีและฝึกปฏิบัติจริงตามโครงสร้างหลักสูตร (เรียนรู้ร่วมกับวิทยากร)	๑. สื่อบุคคล ภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้รู้และวิทยากร ๒. เอกสารประกอบการเรียนรู้ หนังสือ ตำรา ใบงาน ใบความรู้ แผ่นพับ ๓. ตัวอย่างของชิ้นงาน ๔. วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ฝึกปฏิบัติ ๕. รูปภาพประกอบ ๖. สื่ออิเล็กทรอนิกส์	๑. การประเมินระหว่างเรียนและเมื่อจบหลักสูตร ๒. ประเมินระหว่างเรียนจากการปฏิบัติกิจกรรมตามที่กำหนด	๓๐ นาที	

โครงสร้างหลักสูตรการทอผ้าขาวม้า (ต่อ)

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล	ชั่วโมง	
						ทฤษฎี	ปฏิบัติ
การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพ	- คำนวณราคาจำหน่าย ผ้าขาวม้า - ระบุช่องทางการจัดจำหน่าย ผ้าขาวม้า	การบริหารจัดการในการ ประกอบอาชีพ ๔.๑. องค์ประกอบการประกอบอาชีพ - เวลา - แรงงาน - ทุน - แหล่งวัตถุดิบ - แหล่งจัดจำหน่าย ๔.๒. การจัดการอาชีพ - ผลผลิตภัณฑ์ - ราคา - การจัดจำหน่าย - และการส่งเสริม การตลาด ๔.๓. การจัดทำบัญชี รายรับ - รายจ่าย ๔.๔. คุณลักษณะของผู้ ประกอบธุรกิจที่ดี	การฝึกปฏิบัติจริง หมายเหตุ การจัดกระบวนการเรียนรู้แบ่งเป็น ๓ ระยะ ระยะที่ ๑ เรื่องที่ ๑ - ๓ ศึกษาทฤษฎีและฝึกปฏิบัติจริงตามโครงสร้างหลักสูตร (เรียนรู้ ร่วมกับวิทยากร) ระยะที่ ๒ เรื่องที่ ๓ ผู้เรียนฝึกและเรียนรู้ด้วยตนเอง ระยะที่ ๓ เรื่องที่ ๔ ศึกษาทฤษฎีและฝึกปฏิบัติจริงตามโครงสร้างหลักสูตร (เรียนรู้ร่วมกับวิทยากร)	๑. สื่อบุคคล ภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้รู้และวิทยากร ๒. เอกสารประกอบการเรียนรู้ หนังสือ ตำรา ใบงาน ใบความรู้ แผ่นพับ ๓. ตัวอย่างของชิ้นงาน ๔. วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ฝึกปฏิบัติ ๕. รูปภาพประกอบ ๖. สื่ออิเล็กทรอนิกส์	๑. การประเมินระหว่างเรียนและเมื่อจบหลักสูตร ๒. ประเมินระหว่างเรียนจากการปฏิบัติกิจกรรมตามที่กำหนด	๑ ช.ม.	

โครงสร้างหลักสูตรการทอผ้าขาวม้า (ต่อ)

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล	ชั่วโมง	
						ทฤษฎี	ปฏิบัติ
การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพ	- บอกวิธีการส่งเสริมการจำหน่ายผ้าขาวม้า	การจัดการอาชีพ - ผลิตภัณฑ์ - ราคา - การจัดจำหน่าย - และการส่งเสริม การตลาด	การฝึกปฏิบัติจริง หมายเหตุ การจัดกระบวนการเรียนรู้แบ่งเป็น ๓ ระยะเวลา ระยะที่ ๑ เรื่องที่ ๑ - ๓ ศึกษาทฤษฎีและฝึกปฏิบัติจริงตามโครงสร้างหลักสูตร (เรียนรู้ ร่วมกับวิทยากร) ระยะที่ ๒ เรื่องที่ ๓ ผู้เรียนฝึกและเรียนรู้ด้วยตนเอง ระยะที่ ๓ เรื่องที่ ๔ ศึกษาทฤษฎีและฝึกปฏิบัติจริงตามโครงสร้างหลักสูตร (เรียนรู้ร่วมกับวิทยากร)	๑. สื่อบุคคล ภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้รู้และวิทยากร ๒. เอกสาร ประกอบการเรียนรู้ หนังสือ ตำรา ใบงาน ใบความรู้ แผ่นพับ ๓. ตัวอย่างของชิ้นงาน ๔. วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ฝึกปฏิบัติ ๕. รูปภาพประกอบ ๖. สื่ออิเล็กทรอนิกส์	๑. การประเมินระหว่างเรียนและเมื่อจบหลักสูตร ๒. ประเมินระหว่างเรียนจากการปฏิบัติกิจกรรมตามที่กำหนด	๓๐ นาที	

โครงสร้างหลักสูตรการทอผ้าขาวม้า (ต่อ)

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล	ชั่วโมง	
						ทฤษฎี	ปฏิบัติ
การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพ	จัดทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย ได้	การทำจัดทำบัญชี รายรับ – รายจ่าย	การฝึกปฏิบัติจริง หมายเหตุ การจัดกระบวนการเรียนรู้แบ่งเป็น ๓ ระยะเวลา ระยะที่ ๑ เรื่องที่ ๑ - ๓ ศึกษาทฤษฎีและฝึกปฏิบัติจริงตามโครงสร้างหลักสูตร (เรียนรู้ ร่วมกับ วิทยากร) ระยะที่ ๒ เรื่องที่ ๓ ผู้เรียนฝึกและเรียนรู้ด้วยตนเอง ระยะที่ ๓ เรื่องที่ ๔ ศึกษาทฤษฎีและฝึกปฏิบัติจริงตามโครงสร้างหลักสูตร (เรียนรู้ร่วมกับวิทยากร)	๑. สื่อบุคคล ภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้รู้ และวิทยากร ๒. เอกสาร ประกอบการเรียนรู้ หนังสือ ตำรา ใบงาน ใบความรู้ แผ่นพับ ๓. ตัวอย่างของชิ้นงาน ๔. วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ฝึกปฏิบัติ ๕. รูปภาพประกอบ ๖. สื่ออิเล็กทรอนิกส์	๑. การประเมินระหว่างเรียนและเมื่อจบหลักสูตร ๒. ประเมินระหว่างเรียนจากการปฏิบัติกิจกรรมตามที่กำหนด	๑ ช.ม.	

โครงสร้างหลักสูตรการทอผ้าขาม้า (ต่อ)

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล	ชั่วโมง	
						ทฤษฎี	ปฏิบัติ
การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพ	บอกคุณลักษณะของผู้ประกอบธุรกิจที่ดีได้	- คุณลักษณะของผู้ประกอบธุรกิจที่ดี	การฝึกปฏิบัติจริง หมายเหตุ การจัดกระบวนการเรียนรู้แบ่งเป็น ๓ ระยะเวลา ระยะที่ ๑ เรื่องที่ ๑ - ๓ ศึกษาทฤษฎีและฝึกปฏิบัติจริงตามโครงสร้างหลักสูตร (เรียนรู้ ร่วมกับวิทยากร) ระยะที่ ๒ เรื่องที่ ๓ ผู้เรียนฝึกและเรียนรู้ด้วยตนเอง ระยะที่ ๓ เรื่องที่ ๔ ศึกษาทฤษฎีและฝึกปฏิบัติจริงตามโครงสร้างหลักสูตร (เรียนรู้ร่วมกับวิทยากร)	๑. สื่อบุคคล ภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้รู้และวิทยากร ๒. เอกสารประกอบการเรียนรู้ หนังสือ ตำรา ใบงาน ใบความรู้ แผ่นพับ ๓. ตัวอย่างของชิ้นงาน ๔. วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ฝึกปฏิบัติ ๕. รูปภาพประกอบ ๖. สื่ออิเล็กทรอนิกส์	๑. การประเมินระหว่างเรียนและเมื่อจบหลักสูตร ๒. ประเมินระหว่างเรียนจากการปฏิบัติกิจกรรมตามที่กำหนด	๓๐ นาที	

แบบทดสอบก่อนเรียน

๑. ผ้าขาวม้ามี่ประเภทหลักๆ อะไรบ้าง

- ก ผ้าขาวม้ามี่ลายขีด
- ข ผ้าขาวม้ามี่ลายมัดหมี่
- ค ผ้าขาวม้ามี่ลายยกดอก
- ง ข้อทั้งหมด

๒. อุปกรณ์หลักที่ใช้ในการทอผ้าขาวม้ามี่อะไรบ้าง

- ก กี่ทอผ้า
- ข กระจสวย
- ค ด้าย
- ง ข้อทั้งหมด

๓. ขั้นตอนแรกในการทอผ้าขาวม้ามี่คืออะไร

- ก เตรียมด้าย
- ข ขึ้นกี่
- ค ทอลาย
- ง เก็บงาน

๔. ลายผ้าขาวม้ามี่ที่นิยมมีลายอะไรบ้าง

- ก ลายขีด
- ข ลายดอก
- ค ลายทาง
- ง ข้อทั้งหมด

๕. ผ้าขาวม้ามี่มีความสำคัญอย่างไร

- ก เป็นของใช้จำเป็นในชีวิตประจำวัน
- ข เป็นสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรม
- ค เป็นสินค้าส่งออก
- ง ข้อทั้งหมด

๖. แหล่งผลิตผ้าขาวม้ามี่ที่มีชื่อเสียงในประเทศไทยมีที่ไหนบ้าง

- ก จังหวัดนครพนม
- ข จังหวัดบุรีรัมย์
- ค จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
- ง ข้อทั้งหมด

๗. ผ้าขาวม้ามีบทบาทอย่างไรในประเทศไทย

- ก ใช้ในงานมงคล
- ข ใช้ในงานศพ
- ค ใช้ในงานกีฬา
- ง ข้อทั้งหมด

๘. ผ้าขาวม้ามีวิวัฒนาการมาอย่างไร

- ก เริ่มทอด้วยมือ
- ข เริ่มทอด้วยเครื่องจักร
- ค เริ่มทอด้วยกี่โบราณ
- ง ข้อ ก. และ ข.

๙. ปัจจุบันผ้าขาวม้ามีรูปแบบและลวดลายที่หลากหลาย เกิดจากอะไร

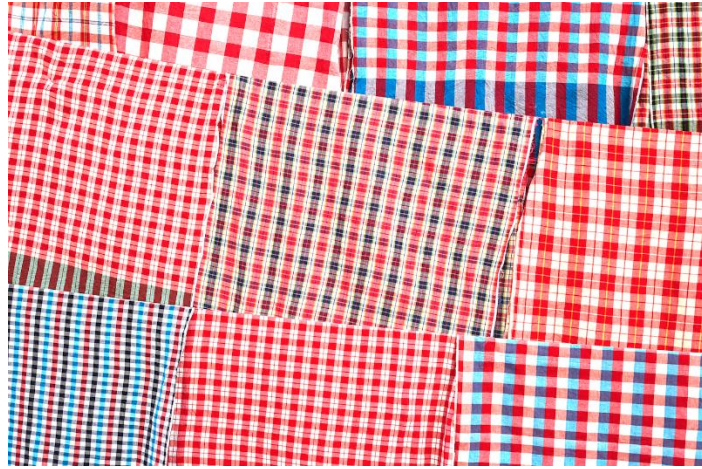
- ก เทคโนโลยีการทอที่พัฒนา
- ข อิทธิพลจากวัฒนธรรมต่างประเทศ
- ค ความต้องการของผู้บริโภคที่หลากหลาย
- ง ข้อทั้งหมด

๑๐. ผ้าขาวม้ามีอนาคตอย่างไร

- ก นิยมน้อยลง
- ข นิยมมากขึ้น
- ค คงที่
- ง ไม่สามารถคาดเดาได้

ใบความรู้

๑. ความเป็นมาของผ้าขาวม้า

ผ้าขาวม้าเป็นผ้าทอโบราณที่ใช้งานมาอย่างยาวนานในประเทศไทย มีหลักฐานทางประวัติศาสตร์บ่งชี้ว่าคนไทยรู้จักใช้ผ้าขาวม้ามาตั้งแต่สมัยพุทธศตวรรษที่ ๑๖ ผ้าขาวม้ามีบทบาทสำคัญในวิถีชีวิตของคนไทย ใช้ประโยชน์ได้หลากหลาย เช่น นุ่งอาบน้ำ เช็ดตัว นุ่งเป็นผ้าถุง โปกศีระชะ ห่อของ เป็นต้น

๒. ประเภทของผ้าขาวม้า

ผ้าขาวม้ามีหลายประเภท ขึ้นอยู่กับลวดลาย สี สัน และเทคนิคการทอ ประเภทที่พบเห็นได้ทั่วไป ได้แก่

- ผ้าขาวม้าลายขีด: เป็นผ้าขาวม้าที่มีลวดลายเกิดจากการยกตะกอสลับไปมา

ผ้าขาวม้า
ขีดลาย

- ผ้าขาวม้าลายมัดหมี่: เป็นผ้าขาวม้าที่มีลวดลายเกิดจากการมัดเส้นด้ายก่อนการทอ

ผ้าขาวม้า
ลายมัดหมี่

- ผ้าขาวม้าลายยกดอก: เป็นผ้าขาวม้าที่มีลวดลายเกิดจากการยกเส้นด้ายบางส่วนขึ้นมา

ผ้าขาวม้า
เนือยกดอก

- ผ้าขาวม้าลายทาง: เป็นผ้าขาวม้าที่มีลวดลายเป็นเส้นตรงขนานกัน

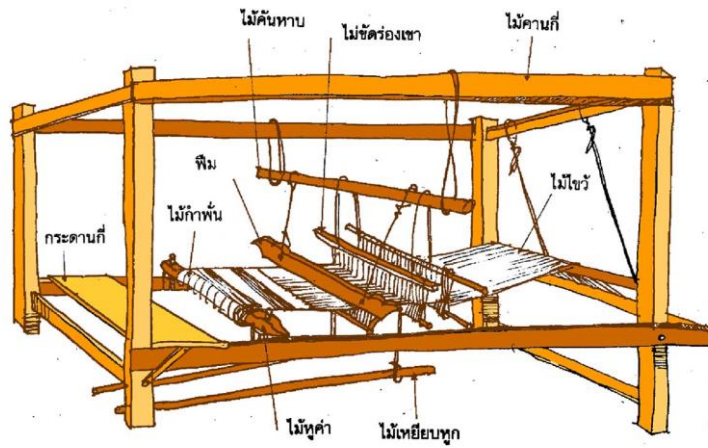
- ผ้าขาวม้าสีพื้น: เป็นผ้าขาวม้าที่ไม่มีลวดลาย มีสีพื้นเดียว

๓. อุปกรณ์ในการทอผ้าขาม้า

อุปกรณ์หลักที่ใช้ในการทอผ้าขาม้า มีดังนี้

- กี่ทอผ้า: เป็นโครงสร้างที่ใช้สำหรับขึงด้ายยืนและด้ายพุ่ง

- กระจสวดย: เป็นอุปกรณ์ที่ใช้สำหรับบรรจุและส่งด้ายพุ่ง

- หวี: เป็นอุปกรณ์ที่ใช้สำหรับกระหนบด้ายพุ่งให้แน่น

- ตะกอก: เป็นอุปกรณ์ที่ใช้สำหรับแยกด้ายยืน

- ด้าย: เป็นเส้นใยที่ใช้สำหรับทอผ้า

๔. ขั้นตอนการทอผ้าขาม้า

ขั้นตอนการทอผ้าขาม้าโดยทั่วไป มีดังนี้

๑. เตรียมด้าย
๒. ขึ้นกี่
๓. ทอลาย
๔. เก็บงาน

๕. ลวดลายและสีสันทของผ้าขาม้า

ลวดลายและสีสันทของผ้าขาม้ามีความหลากหลาย ขึ้นอยู่กับภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรม ประเพณี และความเชื่อ ลวดลายที่พบเห็นได้ทั่วไป เช่น ลายขิด ลายดอก ลายทาง ลายสัตว์ ลายธรรมชาติ สีสันทที่ใ้ซ้้มักเป็นสีสดใ้ เช่น สีแดง สีเหลือง สีเขียว สีน้ำเงิน

๖. ความสำคัญของผ้าขาวม้า

ผ้าขาวม้ามี่มีความสำคัญทางวัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตของคนไทย แสดงถึงเอกลักษณ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น ผ้าขาวม้าใช้ประโยชน์ได้หลากหลาย เป็นของขวัญ ของฝาก ของชำร่วย และนำไปประยุกต์ใช้ในรูปแบบอื่นๆ เช่น เสื้อผ้า กระเป๋า รองเท้า

๗. แหล่งผลิตผ้าขาวม้าที่มีชื่อเสียง

แหล่งผลิตผ้าขาวม้าที่มีชื่อเสียงในประเทศไทย ได้แก่

- จังหวัดนครพนม
- จังหวัดบุรีรัมย์
- จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
- จังหวัดสุรินทร์
- จังหวัดอุบลราชธานี

๘. อนาคตของผ้าขาวม้า

ผ้าขาวม้ายังคงมีบทบาทสำคัญในสังคมไทย แม้จะมีการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมและเทคโนโลยี แต่ผ้าขาวม้ายังคงได้รับความนิยม ผ้าขาวม้าถูกนำไปพัฒนาต่อยอดในรูปแบบใหม่ๆ ผ้าขาวม้าเป็นสินค้าหัตถกรรมที่มีคุณค่า การทอผ้าขาวม้าเป็นการสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น

๙. การอนุรักษ์ผ้าขาวม้า

การอนุรักษ์ผ้าขาวม้าสามารถทำได้หลายวิธี เช่น

- สนับสนุนให้คนไทยใช้ผ้าขาวม้า
- ส่งเสริมให้มีการทอผ้าขาวม้ารุ่นใหม่
- สนับสนุนให้มีการสอนการทอผ้าขาวม้า
- เก็บรักษาผ้าขาวม้าเก่าแก่
- เผย

การคำนวณ ต้นทุน ราคา สินค้า

๑. วิธีหาราคาต้นทุนรวมทั้งหมด

$$\frac{\text{ปริมาณที่ใช้} \times \text{ราคา}}{\text{ปริมาณทั้งหมด}} = \text{ทุน}$$

๒. วิธีหาต้นทุนจริงของวัตถุดิบ / ชิ้น

การที่เราจะรู้ว่าต้นทุนจริงของส่วนผสมเราเป็นเท่าไร เราต้องเอาราคาวัตถุดิบทั้งหมดที่เราใช้ในการทำเมนูนี้หารกับจำนวนเมนูเค้กหรือเบเกอรี่ของเราที่ทำออกมาว่าได้กี่ชิ้น

$$\frac{\text{ต้นทุนรวมทั้งหมด}}{\text{จำนวนชิ้นที่ได้}} = \text{ต้นทุนต่อชิ้น}$$

๓. วิธีคิดราคาขาย / ชิ้น

หลังจากที่เราได้ราคาต้นทุนมาแล้วเราพักไว้ก่อน ให้เรามาคิดเล่นๆ กันว่าเราอยากได้กำไรกี่เปอร์เซ็นต์จากราคาต้นทุน แล้วให้เราเอาเปอร์เซ็นต์กำไร คูณ กับต้นทุนรวมต่อชิ้น หาร หนึ่งร้อย แล้วเอาค่าที่ได้มาบวกกับต้นทุนรวมเมื่อสักครู่นี้ที่เราพักไว้ ตามสมการด้านล่างนี้เลย

เชฟณภวิมล
31 ไร่ราคาขาย

$$\text{ราคาขายต่อชิ้น} = \frac{\text{ต้นทุนรวมต่อชิ้น} + (\% \text{ กำไรที่ต้องการ}) \times \text{ต้นทุนรวมต่อชิ้น}}{100}$$

สมุดบันทึกรายรับ-รายจ่าย ในแต่ละวันของครัวเรือนเป้าหมาย
เดือน.....พ.ศ.....

วันที่	รายการ	รายรับ(บาท)	รายจ่าย(บาท)	หมายเหตุ
รวมทั้งหมด				

(ครัวเรือนต้องมีการจดบันทึกบัญชีรับ-จ่ายของครัวเรือนทุกวัน)

แบบประเมินผลงานผู้เรียน

ชื่อ – สกุล.....

หลักสูตร..... กลุ่ม.....

คำชี้แจง : ให้วิทยากรประเมินผลงานของผู้เรียนตามหัวข้อที่กำหนดให้

ประเด็นที่ประเมิน	คะแนนประเมิน (๑๐ คะแนน)
๑. ความรู้ความเข้าใจเนื้อหาสาระ (๒๐ คะแนน)	
๑.๑ ทดสอบความรู้ความเข้าใจ	
๑.๒ สอบถามความรู้ความเข้าใจ	
๒. ทักษะการปฏิบัติ (๔๐ คะแนน)	
๒.๑ สังเกตการณ์ปฏิบัติในระหว่างการเรียนรู้การจัดกิจกรรม	
๒.๒ ประเมินโดยให้สาธิต	
๒.๓ แสดงขั้นตอนวิธีการปฏิบัติ	
๒.๔ ประเมินจากกระบวนการมีส่วนร่วม	
๓. คุณภาพผลงาน ผลการปฏิบัติ	
๓.๑ สังเกตผลงาน	
๓.๒ ตรวจสอบผลงาน	
๓.๓ มีความคิดสร้างสรรค์	
๓.๔ ผลการปฏิบัติว่าเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดหรือไม่	
รวมคะแนน (๑๐๐ คะแนน)	

หมายเหตุ การประเมินผลการจบหลักสูตรอาจดำเนินการได้ ดังนี้

- การประเมินระหว่างเรียน และเมื่อจบหลักสูตร
- ประเมินครั้งเดียวก่อนจบหลักสูตร

ทั้งนี้ เกณฑ์การจบหลักสูตร จะต้องได้คะแนนรวมไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ จึงจะผ่านเกณฑ์การประเมิน

ลงชื่อ

(

วิทยากร

)

แบบทดสอบหลังเรียน

๑. ผ้ายาวมามีประเภทหลักๆ อะไรบ้าง

- ก ผ้ายาวม้ายลายขีด
- ข ผ้ายาวม้ายลายมัดหมี่
- ค ผ้ายาวม้ายลายยกดอก
- ง ข้อทั้งหมด

๒. อุปกรณ์หลักที่ใช้ในการทอผ้ายาวมามีอะไรบ้าง

- ก กี่ทอผ้า
- ข กระจสวย
- ค ด้าย
- ง ข้อทั้งหมด

๓. ขั้นตอนแรกในการทอผ้ายาวมาคืออะไร

- ก เตรียมด้าย
- ข ขึ้นกี่
- ค ทอลาย
- ง เก็บงาน

๔. ลายผ้ายาวม้ายที่นิยมมีลายอะไรบ้าง

- ก ลายขีด
- ข ลายดอก
- ค ลายทาง
- ง ข้อทั้งหมด

๕. ผ้ายาวม้ายมีความสำคัญอย่างไร

- ก เป็นของใช้จำเป็นในชีวิตประจำวัน
- ข เป็นสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรม
- ค เป็นสินค้าส่งออก
- ง ข้อทั้งหมด

๖. แหล่งผลิตผ้ายาวม้ายที่มีชื่อเสียงในประเทศไทยมีที่ไหนบ้าง

- ก จังหวัดนครพนม
- ข จังหวัดบุรีรัมย์
- ค จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
- ง ข้อทั้งหมด

๗. ผ้าขาวม้ามีบทบาทอย่างไรในประเทศไทย

- ก ใช้ในงานมงคล ข ใช้ในงานศพ
ค ใช้ในงานกีฬา ง ข้อทั้งหมด

๘. ผ้าขาวม้ามีวิวัฒนาการมาอย่างไร

- ก เริ่มทอด้วยมือ ข เริ่มทอด้วยเครื่องจักร
ค เริ่มทอด้วยกี่โบราณ ง ข้อ ก. และ ข.

๙. ปัจจุบันผ้าขาวม้ามีรูปแบบและลวดลายที่หลากหลาย เกิดจากอะไร

- ก เทคโนโลยีการทอที่พัฒนา
ข อิทธิพลจากวัฒนธรรมต่างประเทศ
ค ความต้องการของผู้บริโภคที่หลากหลาย
ง ข้อทั้งหมด

๑๐. ผ้าขาวม้ามีอนาคตอย่างไร

- ก นิยมน้อยลง ข นิยมมากขึ้น
ค คงที่ ง ไม่สามารถคาดเดาได้

เฉลย

๑ (ง) ๒ (ง) ๓ (ก) ๔ (ง) ๕ (ง) ๖ (ง) ๗ (ง) ๘ (ง) ๙ (ง) ๑๐ (ข)